

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí prof. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Autor/autorka práce: Tereza Dušková
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Madona strahovská
 Vedoucí práce:
 Rozsah práce: 105 stran, včetně obrázků a seznamu literatury

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☒	☐	☐

Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☒	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Bakalářská práce Terezy Duškové se věnuje obrazu Madony strahovské. Součástí práce je přehled dosavadní literatury, původ a výklad jednotlivých ikonografických motivů, sledování proveniencí deskového obrazu a historie restaurátorských zásahů. Vědomě se autorka nevěnuje formálním otázkám a vztahu k dílu Mistra vyšebrodského oltáře, s jehož tvorbou obraz dosavadní literatura srovnává. Vyhnout se této problematice nebylo zcela šťastné a ani to úplně nejde. Práce byla důkladně konzultována, vznikala ale poměrně komplikovaně. Finální podobu poznamenal časový tlak, závěrečný text neprošel korekturou vedoucí práce.

Práci lze hodnotit jako problematickou, a to zejména v prvních částech. Přehled bádání je spíše výčtem titulů, opatřeným poznámkami k názorům jednotlivých autorů. Bohužel zde nejsou pregnantně osvětleny názorové posuny a proměny odborného diskurzu, které pak zaznívají v druhé části práce. Týká se to zejména diskuzí o středověké autenticitě díla, jež souvisí i se zapůjčením Strahovské madony do Národní galerie. Právě Slánského průzkum, navazující na názory V. Kramáře, umožnil verifikovat autenticitu díla a formální vazbu na tvorbu Mistra vyšebrodského oltáře (Madona z Veverí).

Nejobtížnější byla pro autorku stať o motivech a ikonografii Madony. Ve stati, jak se zdá, zůstávají rezidua staršího textu (který vycházel z názorů J. Pešiny a jeho textu z roku 1977), jenž nebyl důsledně doplněn o názory dalších badatelů a novější zdroje. Zde v této partii se objevuje celá řada chybných soudů a určení (zejména co se týče zobrazení P. Marie s dítětem). Nelogické jsou dvě kapitoly s takřka stejným názvem (3.1 a 3.2), jež uvádějí komentáře k původu jednotlivých ikonografických motivů a jejich výkladu. Zde práce není ještě zralá, chybí systematickosti výkladu a přehlednost. Jde opět spíše o fragmenty názorů z literatury, které nejsou adekvátně pospojovány. Na závěr 3. kapitoly chybí komplexní hodnocení obrazu (objevuje se až v závěru práce). Namísto toho je sem poněkud neorganicky připojena pasáž o účtách Karla IV. k mariánským zpodobením. Tato slabina práce ukazuje metodickou neukotvenost autorky, nízkou míru systematickosti a obtíže při formulování myšlenkově provázaného textu.

Práce má ovšem i silnější stránky. Tou je samotný popis Madony, včetně geometrického nákresu jednotlivých pohledových os. Popis obrazu má správnou strukturu, až v závěru jsou ne zcela logicky připojené části s detaily obrazu, které se tzv. nevešly jinam.

Nepochybným pozitivem práce jsou poslední dvě kapitoly o původu a mladších proveniencích obrazu, kde autorka prokázala schopnost práce s archivním materiálem. Stejně tak je lze ocenit anotování zpráv o konzervačních a restaurátorských zásazích na obraze. Obě kapitoly jsou ovšem samostatnými celky, bez propojení s historiografií a analýzou dosavadních přístupů. Je škoda, že autorka nevěnovala pozornost atribučním otázkám a analogiím zjištěným M. Hamsíkem v roce 1988, které pocházejí až z doby po vydání monografie Mistra vyšebrodského oltáře od J. Pešiny (1982). Nabízí se především technologická a rukopisná srovnání s Madonou z Veverí, jejichž vzájemná vazba byla a je dodnes určující pro stanovení vztahu Madony strahovské a díla Mistra vyšebrodského oltáře.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Na závěr je možné shrnout, že práce je značně nevyvážená, pro autorku bylo těžké udržet jasnou výkladovou linii a nenechat se svádět k jiným tématům, které souvisí s prací pouze okrajově. Nejproblematictější kapitola číslo 3 o motivech a ikonografii ukazuje autorčiny potíže odlišit formální otázky, jež souvisí s vývojem typu, od analýzy motivů, vycházející jak z obrazové, tak textuální tradice. Postižení významové mnohvrstevnatosti obrazu - jehož hodnocení by mělo být důkladnější, než jeden odstavec v závěru - mělo být jedním z cílů práce. Ten zůstal bohužel na půl cesty. Druhá část práce o provenienci a restaurování je mnohem zdařilejší, ale i zde je škoda, že autorka nezapojila svá zjištění do další interpretace a do vlastního hodnocení názorů starší literatury.

I přes uvedené vážné výhrady se domnívám, že práce Terezy Duškové jasně dokládá snahu autorky se poctivě vypořádat se složitým tématem deskového obrazu. Z uvedených důvodů, zejména s přihlédnutím k práci s dosud nepublikovaným archivním materiálem, doporučuji práci k obhajobě.

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 23.8.2023

Podpis: